

Samen aan de slag

Roadmap Human Capital Topsectoren 2020 - 2023

- in het kort -

Nederland behoort economisch tot de mondiale top. Een goed opgeleide beroepsbevolking is een van de belangrijkste pijlers daarvoor. Om aan de top te blijven, moeten we een permanente inspanning leveren en alert reageren op wat er in onze omgeving gebeurt. We willen innovaties snel laten renderen in het bedrijfsleven en het onderwijs. Dat vraagt om het slim organiseren van innoveren, werken en leren. Topsectoren hebben met hun human capital agenda's hierin een eigen positie. We willen er zorg voor dragen dat we blijven investeren in opleiding en scholing op voor Nederland cruciale gebieden. Niet naast elkaar maar met elkaar. Als Nederlandse topsectoren bundelen we onze krachten om hier de komende vier jaar aan te werken. In de Roadmap Human Capital Topsectoren 2020-2023 beschrijven we onze aanpak. Deze brochure geeft een verkorte weergave hiervan.

Tijden van transitie

Momenteel staan we voor grote opgaven op de arbeidsmarkt. Snelle economische ontwikkelingen, maatschappelijke uitdagingen en transities in technologie, digitalisering, robotisering, zorg en klimaat en klimaatadaptie vragen om een wendbare respons op de arbeidsmarkt. Organisaties worden anders ingericht, oude banen en taken maken plaats voor nieuwe en de inhoud van het werk verandert. Om onze mondiale toppositie te blijven behouden en onze ambities op de maatschappelijke uitdagingen¹ te realiseren moeten we blijven investeren in onze goed opgeleide beroepsbevolking en ons inzetten om alle talent een plaats te bieden op de arbeidsmarkt. We hebben alle talent nodig! Als Nederlandse topsectoren bundelen we onze krachten om hier de komende vier jaar aan te werken. In de Roadmap Human Capital Topsectoren 2020-2023 beschrijven we onze aanpak.

Slim organiseren van innoveren, werken en leren

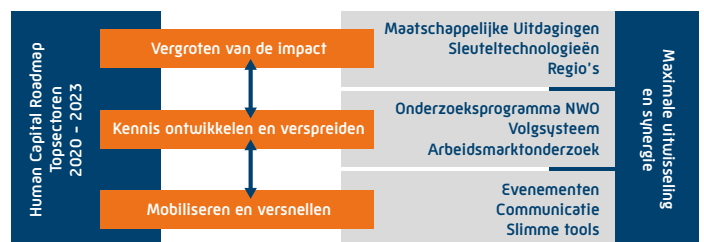
De genoemde transities vragen om wendbaarheid. We willen dat innovaties snel renderen in de praktijk, dat bedrijven en onderwijs deze snel kunnen toepassen en dat mensen daarvoor adequaat zijn opgeleid en toegerust. Dat is een kwestie van slim organiseren door innoveren, werken en leren dicht tegen elkaar aan te organiseren. Dit concept noemen we een learning community. Met Fieldlabs, Skillslabs, Centres of Expertise en Centra voor Innovatief Vakmanschap, lectoraten en practoraten geven we daar in de praktijk vorm aan met een focus op mbo en hbo en leren in bedrijven.

Een gezamenlijke roadmap van de topsectoren

De Nederlandse topsectoren nemen bij deze vraagstukken een unieke positie in. Onze meerwaarde is dat we de partners in de driehoek bedrijfsleven, onderzoek en onderwijs verenigen. We zijn actief op alle relevante domeinen. We hebben korte lijnen met beleid en bestuur én we kunnen, samen met onze partners, plannen snel omzetten in praktische activiteiten. Iedere topsector werkt al met een eigen human capital-aanpak aan een goed opgeleide beroepsbevolking. Grenzen tussen sectoren vervagen en de maatschappelijke vraagstukken doen een breed beroep op de collectieve human capital aanpak van de topsectoren. Daarom bundelen we onze krachten en kijken we over onze eigen grenzen heen.

Drie samenhangende programmalijnen

Deze roadmap fungeert als een hefboom om samen met partners (publiek en privaat) meer impact te maken. De inzet is: dubbel werk voorkomen, elkaar versterken en zorgen voor een efficiënte en effectieve aanpak. We agenderen, verbinden en versnellen human capital-thema's langs drie samenhangende programmalijnen.

Programmalijn 1: Vergroten van de impact

Door het slim organiseren van innoveren, werken en leren kunnen we samen met onze partners er zorg voor dragen dat Nederland kan blijven beschikken over de goed opgeleide beroepsbevolking die het nodig heeft. Dat doen we vraag- en behoefte gestuurd. Met de maatschappelijke uitdagingen en de sleuteltechnologieën vertalen we de behoefte aan human capital naar concrete acties, waarbij we met name inzetten op het verder uitbouwen van de learning communities. Dit zijn Fieldlabs, Skillslabs, Centres of Expertise, Centra voor Innovatief Vakmanschap, lectoraten en practoraten waarbinnen eendrachtig wordt samengewerkt aan het verbinden van innovatie, werken en leren. Dezelfde vertaalslag van behoefte aan human capital naar acties gaan we doen met onze regionale partners in Techniepact. Met de learning communities willen we aansluiten bij de investeringsagenda's in hun regio om zo gezamenlijk concrete hotspots te realiseren. We kiezen voor een eenvoudige organisatie, waarbij de regie steeds ligt bij de topsector die het meest betrokken is bij de betreffende maatschappelijke uitdaging (de 'vooruitgeschoven' topsector). Elke vooruitgeschoven topsector betreft andere topsectoren waar dit functioneel is. Op de achterflap is te zien welke topsector voor welke activiteit het eerste aanspreekpunt is en hoe die de collega-topsectoren zal betrekken. In 2023 willen we op deze manier 100 extra learning communities hebben gerealiseerd.

Programmalijn 2: Kennis ontwikkelen en verspreiden

Elke topsector ontwikkelt via zijn eigen human capital-agenda inzicht in succesvolle aanpakken en adequate arbeidsmarktinformatie. Die informatie brengen we nu bij elkaar. We gaan analyses delen en zetten samen in op verdere onderbouwing. Met onze analyses willen we urgente ontwikkelingen agenderen en nieuwe initiatieven stimuleren.

1. Het Kabinet heeft een concreet aantal missies geformuleerd op vier maatschappelijke uitdagingen, sleuteltechnologieën en het thema 'Verdienvermogen'. Als maatschappelijke uitdagingen zijn geformuleerd: Energietransitie & Duurzaamheid, Gezondheid & Zorg, Landbouw, Water & Voedsel en Veiligheid. Ook het programma Circulaire Economie en het thema Klimaatadaptatie zal bij de analyses worden betrokken.

- Gezamenlijk opzetten van arbeidsmarktonderzoek, door vragen breed met elkaar te delen en mee te nemen in elkaars onderzoeken en systemen/dashboards.
- Uitvoeren van verkenningen, onder andere op vraagstukken in het midden- en kleinbedrijf en de kansen voor hybride leer- en innovatieomgevingen.
- Stimuleren en ontwikkelen van nieuwe initiatieven op sociale innovatie in relatie tot human capital.

Programmalijn 3: Mobiliseren en versnellen

De opbrengsten uit de programmalijnen 2 en 3 stellen ons in de periode 2020-2023 in staat onze visie en ervaringen breder uit te dragen. Vanuit onze missie (versnellen van innovatie en de toepassing daarvan door het verbinden van innoveren, werken en leren) voorzien we in programmalijn 3 de volgende activiteiten:

- Op de bühne: uitdragen van de resultaten op eigen en gezamenlijke evenementen, zo veel mogelijk in samenwerking met onze partners, zoals VNO/NCW, SER, Techniepact, EZK, brancheorganisaties, regio's en Katapult (PTvT).
- Publicaties en website: we maken gebruik van onze eigen kanalen, maar willen vooral materiaal ontwikkelen dat onze partners zelf kunnen gebruiken in hun communicatie met de eigen stakeholders.
- Participeren in netwerken, zoals in de Landelijke Regiegroep Techniepact en de Taakgroep Arbeidsmarkt & Scholing van het Klimaatakkoord.
- Samen optrekken met het platform samenwerkende O&O-fondsen van de verschillende sectoren.

Om dit alles professioneel uit te voeren, zullen we snel een compacte communicatiestrategie opstellen.

Opbrengsten van de roadmap tussen 2020 en 2023

Resultaat van onze gezamenlijke inzet is het perspectief dat de beschikbaarheid van een goed opgeleide beroepsbevolking minder dan nu een belemmerende factor is voor het realiseren van de geformuleerde maatschappelijke en economische ambities. Met deze roadmap beogen we de volgende resultaten:

- Op de maatschappelijke uitdagingen, sleuteltechnologieën en met de regio's realiseren we 100 extra learning communities (Fieldlabs, Skillslabs, Centres of Expertise, Centra voor Innovatief Vakmanschap, lectoraten en practoraten) in hechte samenwerking met organisaties uit de driehoek onderzoek, onderwijs en bedrijfsleven. Op deze plaatsen liggen de kwaliteit en de snelheid waarmee innovaties worden geïmplementeerd, aantoonbaar hoger dan op andere plaatsen.
- We richten een kennisprogramma in dat (toekomstige) aanpakken kwantitatief en kwalitatief robuust onderbouwt en dat aantoont dat investeren in human capital rendeert.
- We zorgen dat de verbinding met human capital een niet meer weg te denken onderdeel is van alle innovatieprogramma's. We maken de learning communities een erkend en gewaardeerd onderdeel van landelijke én regionale aanpakken en investeringsagenda's.

De 3 WIN's van de Roadmap Human Capital Topsectoren 2020-2023

- WIN: De human capital-aanpak is robuust, samenhangend en heeft concreet impact in de praktijk van bedrijven en onderwijs.
- WIN: Door de verbinding met human capital leveren inspanningen op innovatie meer rendement en sneller resultaat.
- WIN: Met deze inzet brengen we het realiseren van onze economische en maatschappelijke doelstellingen in 2023 een stuk dichterbij.

Wie doet wat, waar moet ik zijn?

De aanpak zal uiteraard periodiek worden getoetst en zo nodig bijgesteld. Op de achterpagina staan de concrete acties voor 2020 en latere jaren voor dit moment uitgewerkt. Ook is aangegeven wie de meest betrokken partijen zijn vanuit de topsectoren.

Samen aan de slag!

Vertaling naar concrete acties voor 2020 en verder

Acties	Trekkers
Vergroten van de impact	
Met partners analyses opstellen en acties uitwerken voor de maatschappelijke uitdagingen en sleuteltechnologieën. Aanjagen learning communities op terreinen die nodig zijn.	Zie onderstaande tabel met 'vooruitgeschoven' topsectoren
De verbinding met regionale investeringsagenda's versterken en aanjagen learning communities met regionale partners.	
Daartoe deelnemen aan werk- en stuurgroepen maatschappelijke uitdagingen, sleuteltechnologieën en arbeidsmarkt- en scholingstafels.	
Kennis ontwikkelen en verspreiden	
Pilot volgsysteem ontwikkelen	Energie
Via onderzoeksprogramma NWO onderzoeksmiddelen 'aansturen'	Energie, Logistiek en Life Sciences & Health
Versterken gezamenlijke arbeidsmarktinformatie	Chemie, dutch digital delta, werkgroep en projectuitvoering via Platform Talent voor Technologie (PTvT)
Pilot Digitale Leeromgeving en verkenning digitalisering uitvoeren	Energie en dutch digital delta
Verkenning contextrijke leer- en innoveeromgevingen uitvoeren	Agri & Food/Groenpact
Verkenning mkb uitvoeren	HTSM
Verkenning sociale innovatie uitvoeren	Life Sciences & Health, Logistiek
Mobiliseren en versnellen	
Communicatiestrategie uitwerken	Werkgroep, communicatieadviseurs en projectuitvoering via PTvT
Website en publicaties onderhouden	
Uitdragen van de resultaten op eigen en gezamenlijke evenementen, zo veel mogelijk in samenwerking met partners	
Permanent verbinden en versnellen en verankeren van de human capital aanpak in andere innovatieprogramma's	Werkgroep en projectuitvoering via Platform Talent voor Technologie (PTvT) met Energie en dutch digital delta als trekkers
Uitvoering pilots 'De professional centraal'	Life Sciences & Health
Bestuurlijk vertegenwoordiging	
Bestuurlijke representatie in relevante gremia (zoals Regiegroep Techniekpact) en aanspreekpunt voor- en namens de boegbeelden voor de human capital aanpak topsectoren	Boegbeeld Roadmap Human Capital Topsectoren
Projectuitvoering: ondersteuning alle trajecten, organisatie en coördinatie	
Coördinatie uitvoering roadmap, trekkers ondersteunen, werkgroepen faciliteren, strategische thema's aanjagen, overleggen human capital coördinatoren voorbereiden, verzorgen rapportages en publicaties	Projectuitvoering via Platform Talent voor Technologie (PTvT)

Vergroten van de impact	Trekkers	Overig betrokken
Energie & Duurzaamheid	Energie	Chemie, HTSM, Agri & Food en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen, Logistiek, dutch digital delta, Water & Maritiem, Creatieve Industrie,
Gezondheid & Zorg	Life Sciences & Health	Logistiek, dutch digital delta, Creatieve Industrie, Chemie
Landbouw, Water & Voedsel	Agri & Food / Tuinbouw & Uitgangsmaterialen	Water & Maritiem, Chemie, Energie, dutch digital delta
Veiligheid	HTSM / dutch digital delta	Chemie, Energie, Creatieve Industrie, Water & Maritiem, Life Sciences & Health
Circulaire Economie	Chemie	Water & Maritiem, Creatieve Industrie, HTSM, Agri & Food, Tuinbouw & Uitgangsmaterialen, dutch digital delta, Energie
Sleuteltechnologieën	HTSM / dutch digital delta	Creatieve Industrie, Chemie
Taakgroep Arbeidsmarkt & Scholing Klimaatakkoord	Energie	Alle topsectoren
Regio's	dutch digital delta / Chemie / HTSM	Alle topsectoren

Meer weten hier kunt u terecht!

De Roadmap Human Capital Topsectoren 2020-2023 wordt uitgevoerd door de gezamenlijke topsectoren. Meer hierover kunt u vinden op onze website www.topsectoren.nl/human-capital. Onderstaand onze gegevens.

Topsector	Coördinator	Gegevens
Energie	Marsha Wagner	marsha.wagner@topsectorenergie.nl
HTSM	Coen de Graaf	coen.de.graaf@htsm.nl
Life Sciences and Health	Hanneke Heeres	heeres@health-holland.com
Chemie	Onno de Vreede	devreede@vnci.nl
dutch digital delta	René Montenarie	rene.montenarie@ecp.nl
Agri & Food	Klaas Boer	k.boer@wellant.nl
Tuinbouw & Uitgangsmaterialen	Klaas Boer	k.boer@wellant.nl
Water & Maritiem	Else Boutkan	info@tswater.nl
Logistiek	Yolande de Heus	yolande.deheus@topsectorlogistiek.nl
Creatieve Industrie	Yolande de Heus	yolande@deheus.net
Projectuitvoering	Marion Sieh	m.sieh@ptvt.nl

Colofon

De Roadmap Human Capital Topsectoren 2020 - 2023 is een gezamenlijke uitgave van de negen topsectoren, dutch digital delta en Platform Talent voor Technologie.

Eindredactie

Suzanne Visser, Communicatiebureau Perspekt

Vormgeving

Emiel van der Logt, Grafitek

Oktober, 2019

www.topsectoren.nl

© verveelvoudigen is toegestaan (graag!) mits 'Roadmap Human Capital Topsectoren 2020-2023' als bronvermelding wordt vermeld.

